

Hultafors Bygdegård Almanacka 2013





Ett nytt år är tillända och återigen vill vi presentera en ny almanacka, den tjugofjärde i ordningen.

Ett varmt tack till alla våra annonsörer, som gör det möjligt för oss att kunna ge ut denna almanacka till alla hushållen runt om i kommunen. Gynna ortens företag som Du lätt finner runt varje månadsblad. Ett stort tack vill vi också rikta till alla medlemmar som stöder Hultafors Bygdegård och som vi hoppas vill fortsätta med detta. Inbetalningskort finner Du i mittuppslaget. Som alltid vill vi också tacka dem som med förtroende lånar ut sina foton till oss. Hör gärna av Er! Vår förhoppning är att denna almanacka skall bli en nostalgisk upplevelse som väcker minnen.

Ett stort tack vill vi också rikta till grabbarna på Handelstryck, för stöd och hjälp med almanackan.

På framsidan kan vi se "Giganternas" möte, då dåtid möter nutid, vid järnvägsstationen i Hultafors vid jubiléet 1994

I år har vi valt ett urval av dåtidens mode. Från Allers Mönstertidning av år 1920 kunde man beställa mönster, främst dam och barnmode och beskrivning av tillskärning och tygval samt sömnadstips. Kommunikationer och transportmedel från vaggan till graven möter vi på andra sidor.

Vår uppmärksammade bok, "Bevarad Kvinnokraft" finns ett antal kvar till försäljning.
Kanske ett passande tips till den som har det mesta och där du finner dagens goda levnadsregler.

Hultafors Bygdegårdsförening genom Almanackskommittén

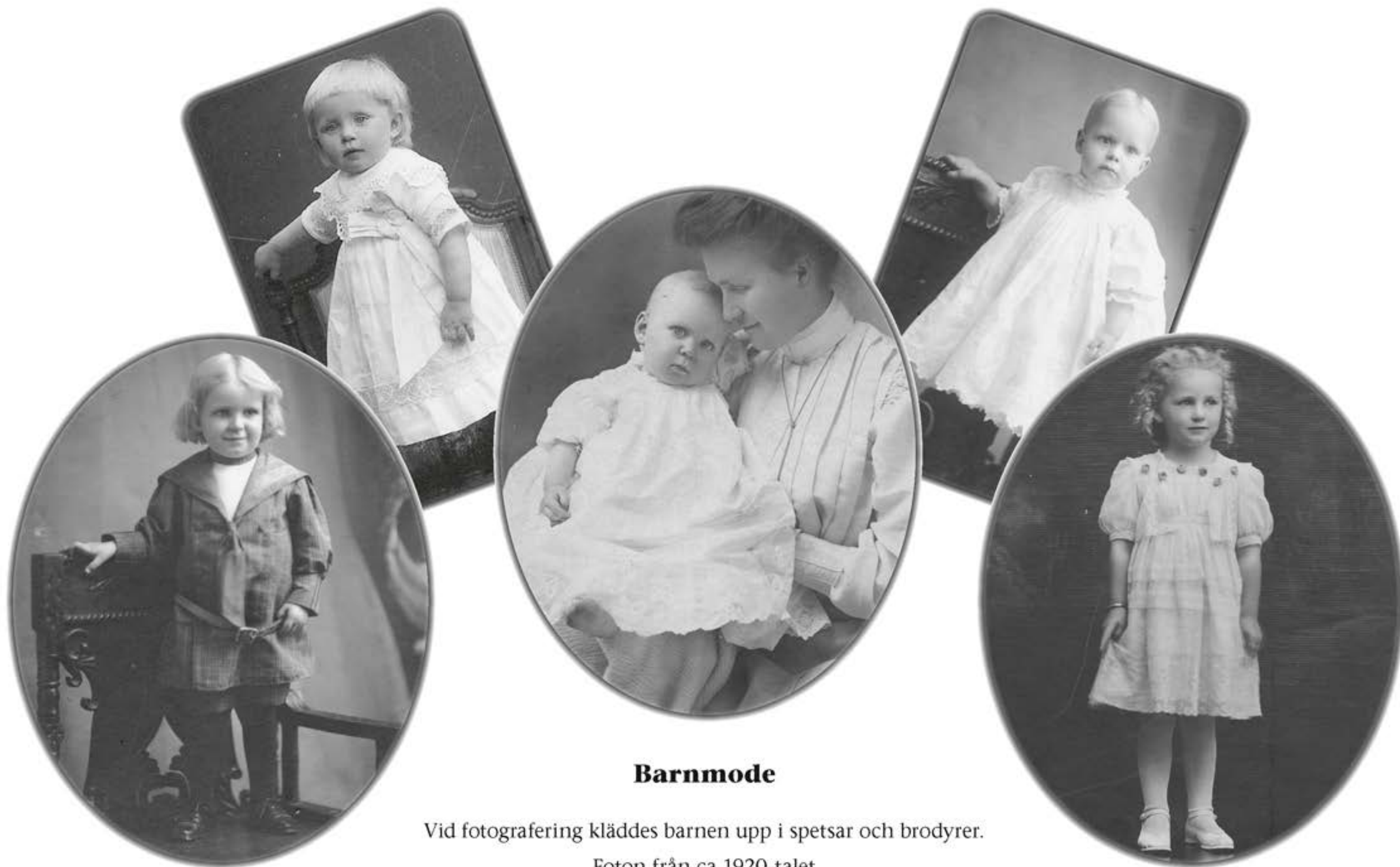
Barbro Andersson/Stenström, Olsfors, Inga-Lill Wilhelmsson, Råddeby,
Ingemar Fredriksson, Bollebygd, Bernt Fihn, Hultafors, Kjell Kärnqvist Hultafors, Paul Orrestrand Hultafors.

Arrangemang 2013

17/2 kl. 16.00: Årsmöte • **23-24/3:** Konstutställning (Utställare se mars månad) • **19/5 kl. 10.00:** Loppmarknad
7/9: Cykelfest • **9/11:** Musik-quiz • **8/12 kl. 16.00:** Lucia & almanackspresentation med utställning



Dammode i tiden, på den tiden



Barnmode

Vid fotografering kläddes barnen upp i spetsar och brodyrer.

Foton från ca 1920-talet



1.



2.



3.



4.

Barnvagnen

1. Det första åkdonet. I en vackert flätad vagn ser vi Asta Karlsson från Henå gård
2. I lektagen. Leif Filipsson, Inga-Lill Wilhelmsson, Kerstin Augustsson, skymd Jörgen Filipsson från Laggaregården
3. Barbro Andersson på promenad med lillasyster Linnéa.
4. Paul Orrestrand med morfar Johan Andersson.



1.



2.



3.

Modet ca 1910-1920

Halmhatten blev populär från mitten av 1800-talet och bars av både herrar och damer. Den symboliserade sommar, landet och ledigheten. Kvinnorna bar höghalsade blusar och klänningsliv. Vackra spetsar och kragar hängdes lösa över axlarna. Brudklänningen var ofta svart och spetskragen blev då extra dekorativ. Små pojkar bar ofta klänning eller kolt och senare knälånga byxor tills de konfirmerades.

1. Stående h. Fridolf Eliasson, Stommen, sittande h. Axel Andersson, Ängdalen, övriga okända
2. Familjen Mårten och Josefina Eriksson, Hulegårde. Barnen fr v. Erik 1903, Astrid 1906, Eva 1909, Valborg 1900, Elof Holger 1911
3. Karin (gift med Erik i Hagen) med mamma Hulda Gustavsson, Hallatorp



1.



2.



3.

Velocipeden/Cykeln

Cykeln beskrivs som ett fordon framdrivet av en levande person, med två eller tre hjul, men både enhjulingar och fyrhjulingar förekommer. Den var ett gott hjälpmedel för att ta sej fram för alla, till ett rimligt pris. I stadstrafik, som post och paketbud är cykeln även idag oundgänglig.

Cykeln har emellertid utvecklats oerhört genom tiderna och en tävlingscykel kan idag ha ca 28 växlar.

1. Gunnar Andersson Fjällastorp/Bollebygd. 2. Fr.v Axel Andersson/Ängdalen Töllsjö, Hjalmar Johansson/Laggaregården Töllsjö.

3. Damen med cykel med nedfällbar pakethållare är okänd.



1.



2.



3.



4.

Militära uniformer

Många flickor föll för män i uniform, speciellt med revärer och dekorationer. Från första och andra världskriget finns många foton bevarade av våra hjältar.

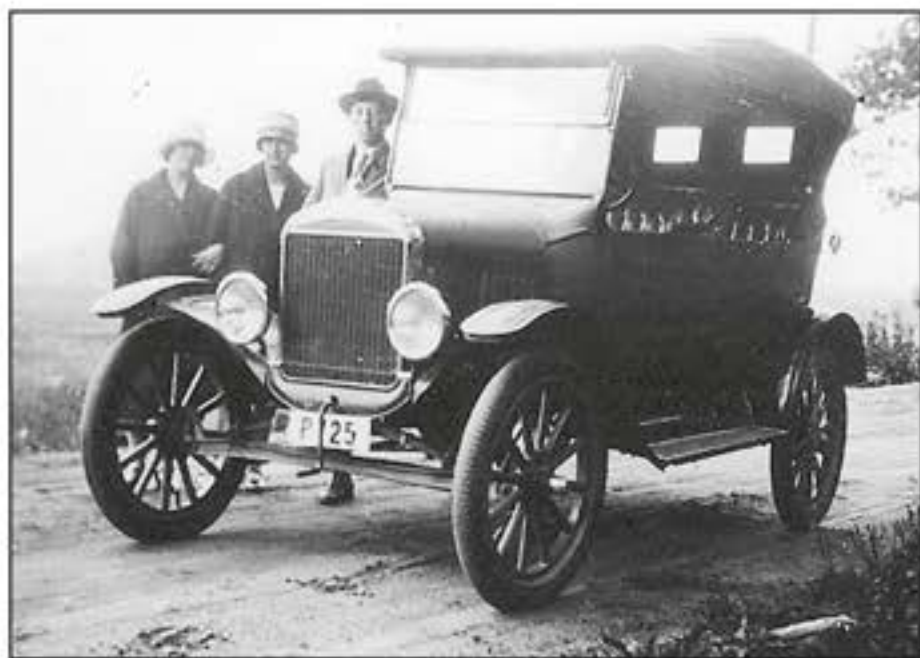
1. Algot Johansson, Hultet/Bosgården Töllsjö. 2. Kavallerisoldater K3 i Skövde. 3. Landstormen, 1920-talets hemvärn 4. Soldat från Stenaskjum Bollebygd.



En pilsner i det gröna och nära till Töllsjö kyrka

Överst från vänster; Okänd, Fridolf Eliasson, Stommen, Sven Johansson, Horsared, Ernst Andreasson, Bäckén, Elias Johansson, Stommen.

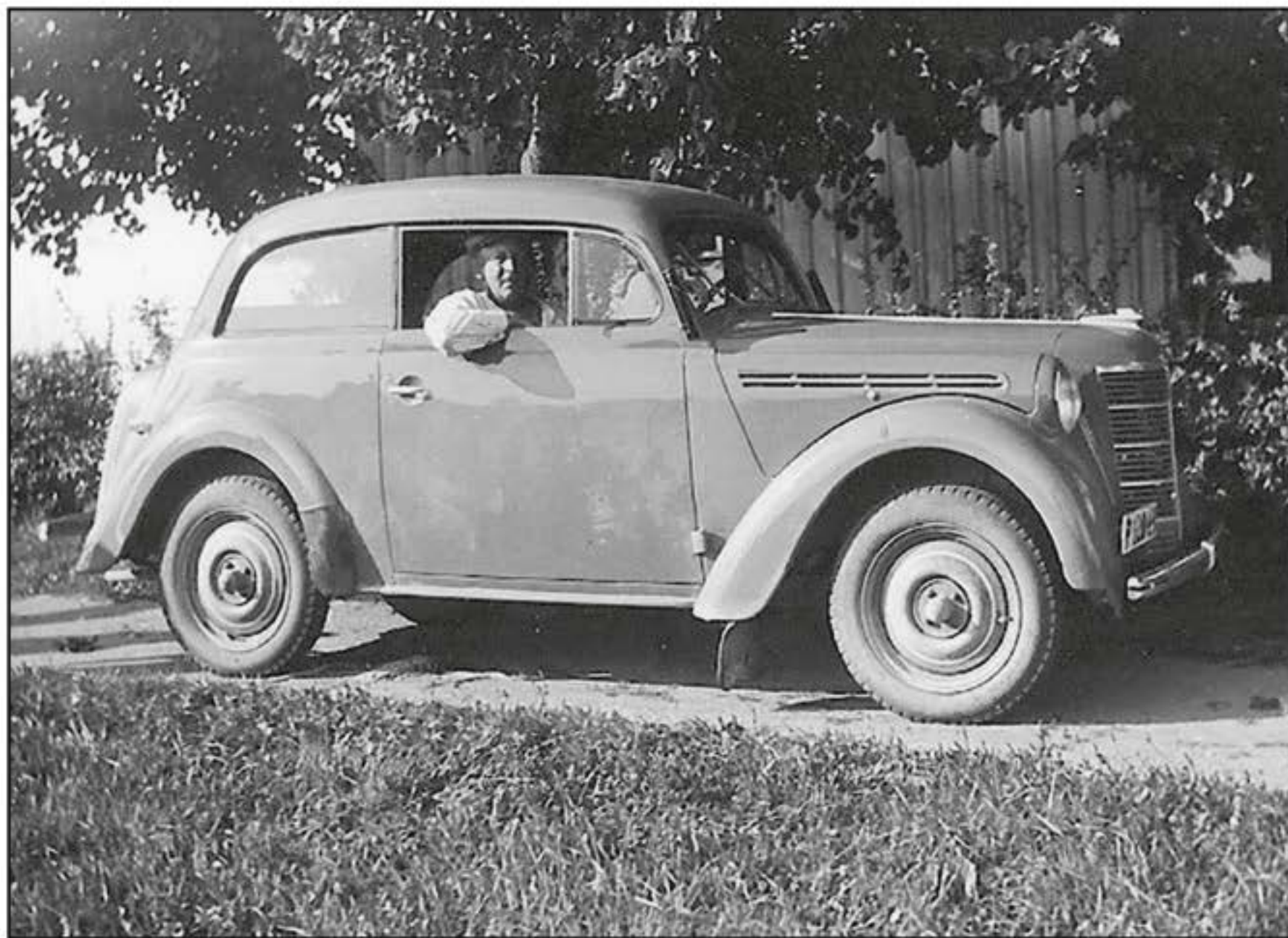
Sittande från vänster; Okänd, okänd, Emma Kristina Klang, okänd, Axel Andersson, Ängdalen, Albert Andreasson, Bäckén, okänd, Klas Karlsson, Horsared, okänd.



1.



2.



3.

Bilen gör sitt intrång

Att kunna köpa en bil var en sak, men att kunna köra den var en annan sak. Det gällde att samsas på vägen bland hästkärror och andra ekipage. Livet blev mycket enklare och man "finåkte" gärna på söndagen. Med tiden krävdes bättre vägar då bilen blev självklar i var mans hem.

Tillverkning, prestanda och karossens utformande har med tiden utvecklats enormt.

1. Signe, Karin och Gunnar Gustavsson, Hallatorp Viared. 2. Asta Karlsson, Folke Johansson och Edit Johansson, Henå Gård Töllsjö.

3. Hjalmar Johansson, Laggaregården Töllsjö med sin Opel Olympia. Han hade inget körkort, den kördes av Herman Olsson. Oturligt nog tog försvaret däckerna. Under 2:a världskriget, var det ont om gummi och bilen fick stå i ladugården i Baggegården och kördes inte mer.



Bollebygds Taxi

Oskar Bengtsson drev taxirörelse i Bollebygd från mitten av 1930-talet till slutet av 1960. På bilden syns han till höger och brodern David Bengtsson till vänster. Han hade under åren en mängd chaufförer som utförde körningar runt om i bygden.



Harley Davidson årsmodell 1924, P155 med sidovagn, 1000 cc, 16 hkr

Denna magnifika motorcykel ägs av Gert Nilsson i Bollebygd och här ser vi honom i full mundering.

Den startade på första försöket kunde vi konstatera vid besöket.

Han köpte motorcykeln i Mölndal 1966 och med service och nylackering, inregistrerades den 1997.

Gert har visat den på ett flertal utställningar runt om i södra och mellersta Sverige, och fått många fina priser och omnämmanden.

Förste ägaren var Axel Johansson i Björboholm som avregistrerade den 1937.

Turlista för omnibustrafiken

Borås-Hedared-Alingsås och Alingsås-Bollebygd

i samtrafik med linjen Alingsås-Trollhättan.

Direkta vagnar Borås-Alingsås.

V	Sh	V	Sh	HfL	V	D	L ¹	Sh		V	V	Sh	Sh	HfL	D	HfL	V ³	Sh	V	HfL	Sh	Sh
7,00	9,00	10,20	13,00	13,15	14,40	17,15	17,20	18,00	20,50	Borås	6,38	8,58	8,39	10,12	8,40	12,58	14,25	16,54	16,54	19,38	20,46	23,38



7,20		11,30	14,20		18,00	18,00	22,00	—	Alingsås	7,11	10,52	10,52		14,37								
7,30		11,46	14,36		18,15	18,15	22,16	—	Lygnared	6,55	10,27	10,38		14,2								
7,36		11,51	14,42		18,21	18,22	22,22	—	Närungavägen	6,49	10,21	10,32		14,								
7,41		11,59	14,50	15,47	18,27	18,30	23,30	—	Storeskogen	6,42	7,42	10,13	10,24	11,30	13							
7,10	7,49	8,02	12,09	15,00	15,59	18,39	18,42	—	Töllesjö	6,30	7,30	10,01	10,12	11,12	17							
	8,18	8,15	12,22	15,13		18,52		—	Henå			9,47	9,57	10,57								
	8,34	8,34	12,36	15,27	16,19	19,05		—	Hedegärde			9,37	9,43	10,43								
	8,36	8,39	12,41	15,32	16,24	19,11		—	Hulta			9,33	9,38	10,38	13,00							
								—	Bollebygd													

Transportmedel som höll tiden

Bussen blev med tiden ett uppskattat transportfordon som användes för färd till arbetet, samt förmedlade all slags godstrafik.



Den sista färden!

Under mitten och slutet av 1800-talet slutade man att bära till begravingar. Då man fick ordnade vägar införskaffades begravningsvagn, som drogs av två svarta välryktade hästar med välputsade seldon. Kusken var Erik Karlsson från Erikstorp. Från en gammal skrivelse daterad 1912, kan vi läsa att, hemmansägarna tillhörande Roddeby rote, gårdarna i Hultafors, såsom Vickhult, Råddeby, Fjälla, Karlsro, Örlid, Vannahult, Löfvaslätt, Hultet, Hultafors Klimat- Vattenkuranstalt samt ett flertal privatpersoner, donerat och nedtecknat bidrag för inköp av en likvagn till Bollebygds församling, dock med villkor att bidragsgivarna skola äga förmånsrätten att vid behov i första hand, använda vagnen.

Denna vagn kunde användas dels med medar under vintern och dels med hjul under sommarperioden.

Byggdes troligen hos Ahlströms vagnfabrik i Göteborg och användes en bit in på 50-talet.

Efter kriget när bensinransoneringen upphörde övergick man till transport med bil. Prästen transporterades vid förrättning i en mindre vagn som drogs med tre hästar, en gedigen Clarence/kupé, byggd i England ca 1880 och skänktes av fam Kollén.

(Denna vagntyp byggdes också som familjevagn vid t.ex Göteborgs hyrverkstvagnar)

Bollebygds frivilliga brandkår



Enligt protokoll från år 1930, beviljade Bollebygds kommun medel för inköp av brandsprutor så att brandövningar kunde ingångsättas 1931.

Fullständiga stadgar för kåren godkändes i okt 1933, och enligt dessa skulle kåren vara fördelad på två avdelningar.

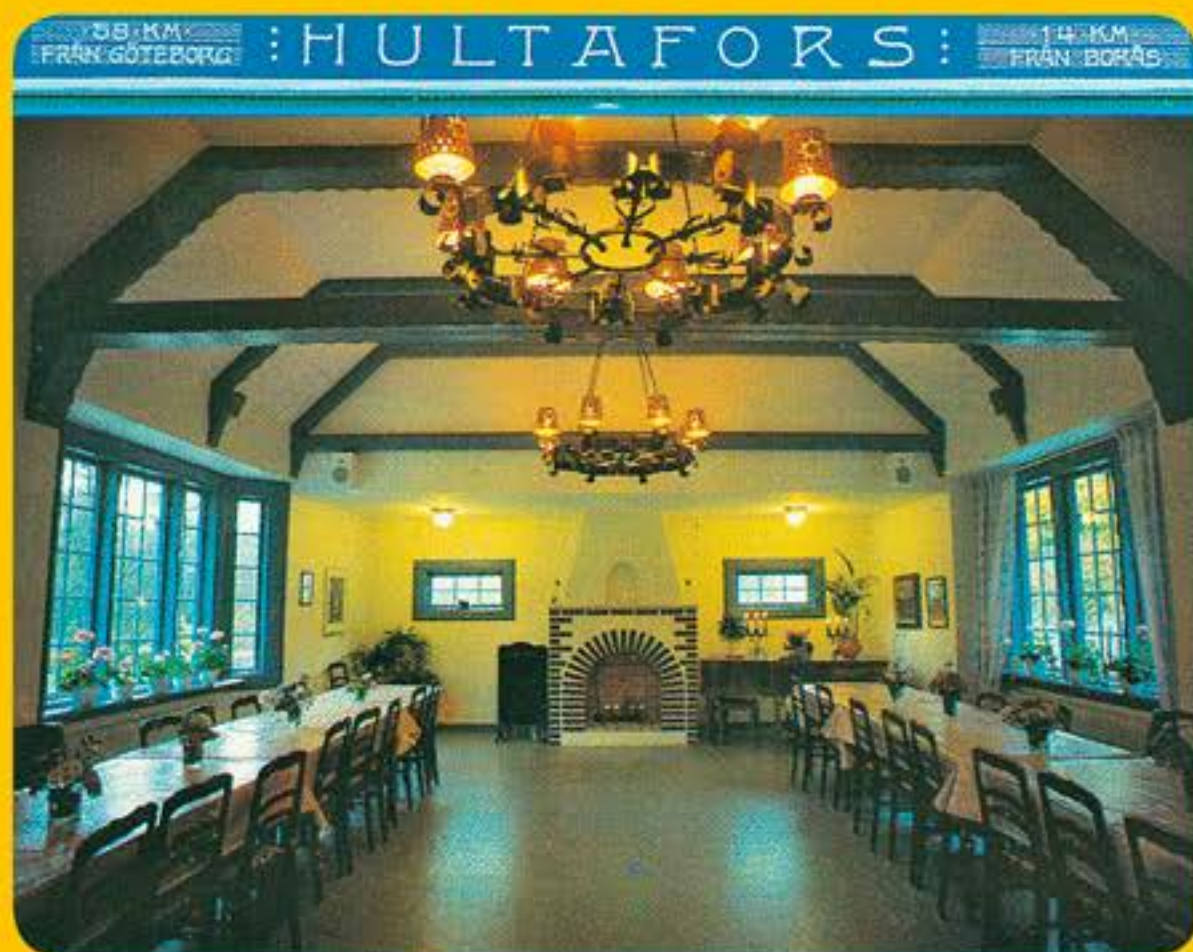
Den ena i Bollebygd och den andra i Hultafors. Vid årsmöte 1937 beslöts att de båda kårerna skulle vara helt fristående och även i fortsättningen samarbeta på ett effektivt sätt. Den gemensamma kårens första brandbil inköptes 1936.

Tidigare hade motorsprutorna kopplats på en privat lastbil som också var brandmännens fordon. 1948 inköptes en ny modern brandbil med inbyggda sittplatser. Hultaforskårens första brandbil inköptes 1939 och 1940 stod brandstationen klar. (År nedlagd 1962).

Bollebygds nyaste moderna och välutrustade, släck och räddningsbil, en Scania 161, mottogs hösten 2009. Här finns inte mindre än tre olika släcksystem, bl.a skärsläckarteknik som gör den farliga rökdykningen inte nödvändig samt slangar som gör att man kan arbeta med förhöjt vattentryck, här finns även en utskjutbar stege på 12 meter. Bilen väger 17 ton, tar ca 3000 liter vatten och 400 liter skum, transporterar 5 män med full utrustning, har en 6 stegs automatisk växellåda. Priset var 3,3 miljoner kronor.

Bli medlem i Hultafors Bygdegård!

**Planerar ni någon fest eller annan tillställning är ni välkomna att hyra lokalen.
Den rymmer 60 sittande gäster.**



Som medlem får du hyra vår Bygdegård till ett mycket fördelaktigt pris. Alla får också tillgång till föreningens övriga verksamhet, bl.a. kurser, utställningar, loppmarknad, mm.

**Vill du hyra Bygdegården?
Eller få en visning?**

Ring i så fall

Monica Johansson 033-14 06 66
(januari-juni)

Anna Lindeblom 033-29 90 13
(juli-december)

Prisexempel:

För icke-medlem:

1500 kr för en helg (fr 18.00 - sö 12.00)
750 kr för en kväll

För medlem sedan minst ett år:

1000 kr för en helg (fr 18.00 - sö 12.00)
600 kr för en kväll

Medlemsavgift:

endast 100 kr per hushåll
Inbetalningskort finns i almanackan

En gåva till stöd för föreningen är givetvis alltid välkommen:

Bankgiro 939-2465 • Hemsida: <http://www.hultafors.info>

HULTAFORS BYGDEGÅRD